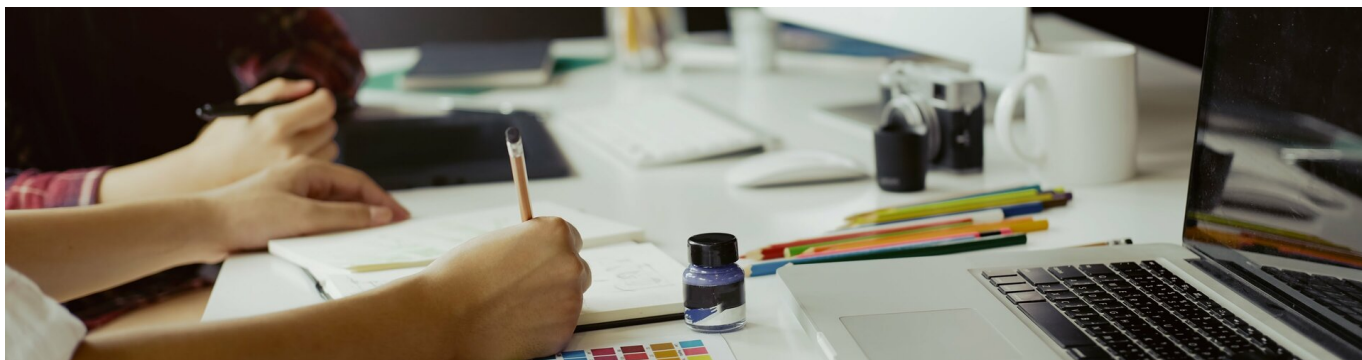
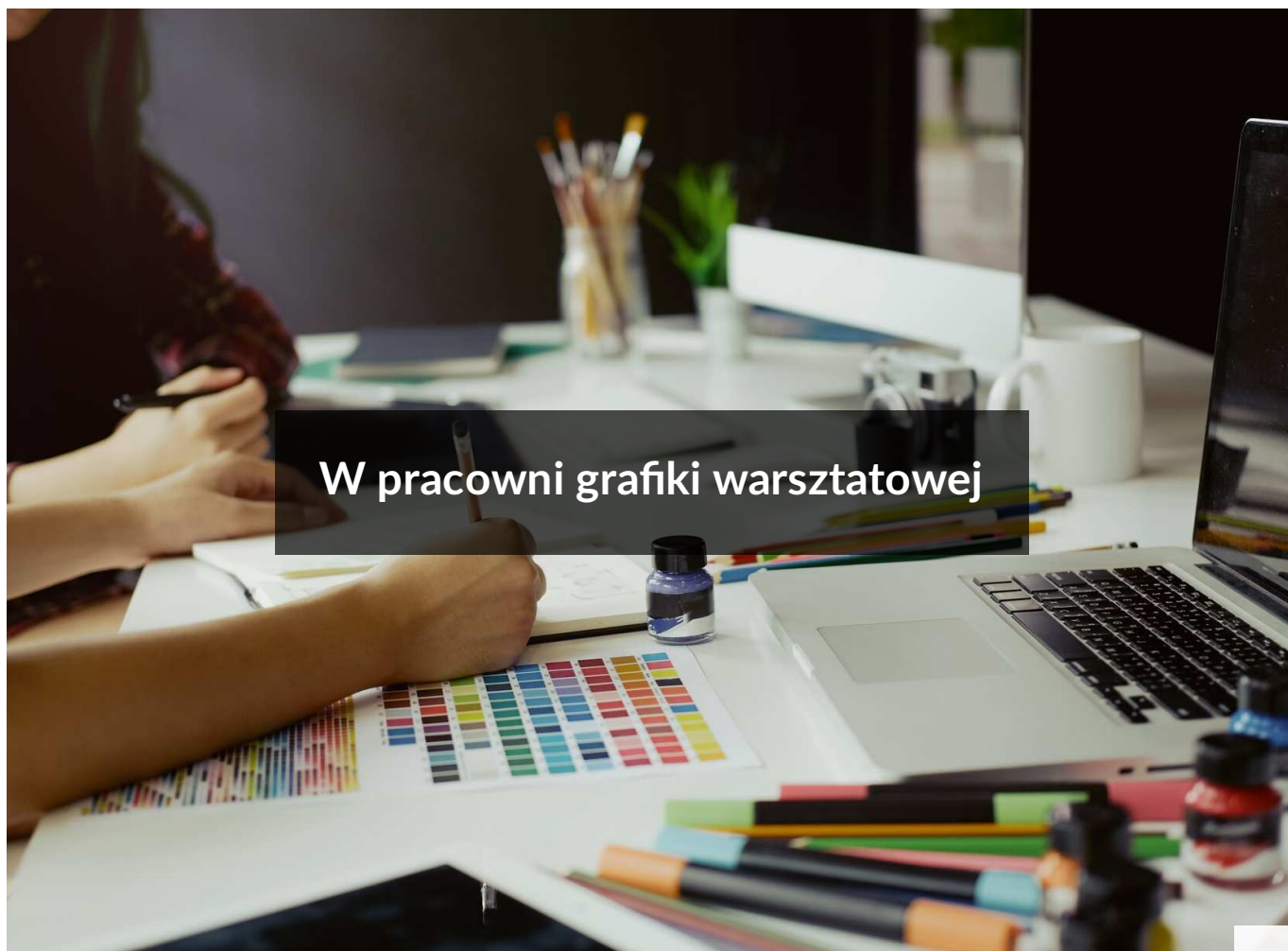

W pracowni grafiki warsztatowej

- [W pracowni grafiki warsztatowej](#)

W pracowni grafiki warsztatowej

Scenariusz lekcji dla nauczyciela:

Źródło: online-skills, licencja: CC0.

I. Opanowanie zagadnień z zakresu języka i funkcji plastyki; podejmowanie działań twórczych, w których wykorzystane są wiadomości dotyczące formy i struktury dzieła. Uczeń:

I.1) wykazuje się znajomością dziedzin sztuk plastycznych: malarstwa, rzeźby, grafiki, architektury (łącznie z architekturą wnętrz), rysunku, scenografii, sztuki użytkowej dawnej i współczesnej (w tym rzemiosła artystycznego); rozumie funkcje tych dziedzin i charakteryzuje ich język; rozróżnia sposoby i style wypowiedzi w obrębie dyscyplin; zna współczesne formy wypowiedzi artystycznej, wyłamujące się tradycyjnym klasyfikacjom, jak: happening, performance, asamblaż; sztuka nowych mediów;

II. Doskonalenie umiejętności plastycznych – ekspresja twórcza przejawiająca się w działaniach indywidualnych i zespołowych.

Uczeń:

II.1) w zadaniach plastycznych interpretuje obserwowane przedmioty, motywy i zjawiska, stosując środki wyrazu zgodnie z własnym odczuciem; w wyższych klasach podejmuje również próby rysunkowego studium z natury;

III. Opanowanie podstawowych wiadomości z zakresu kultury plastycznej, jej narodowego i ogólnoludzkiego dziedzictwa kulturowego. Uczeń:

III.3) rozumie znaczenie twórczości ludowej; rozróżnia różne jej formy; zna pojęcia sztuka ludowa i etnografia;

III.4) wymienia, rozpoznaje i charakteryzuje najważniejsze obiekty kultury wizualnej w Polsce, wskazuje ich twórców;

Nauczysz się

wyjaśniać, czym jest grafika;

tłumaczyć pojęcia: matryca, prasa graficzna, druk wklęsły, druk wypukły, druk płaski, druk pusty, passe-partout;

odróżniać grafikę warsztatową od grafiki użytkowej;

wymieniać podstawowe techniki graficzne: drzeworyt, linoryt, gipsoryt, miedzioryt, sucha igła, akwatinta, akwaforta, litografia, serigrafia, druk cyfrowy;

charakteryzować techniki graficzne ze względu na matrycę graficzną, narzędzia graficzne, papier i farbę, prasę graficzną, rycinę.

Co to jest grafika?

Słowo grafika pochodzi od greckiego gráphō: pisać, rysuję i związane jest z rylcem do pisania na woskowych tablicach. Współcześnie grafika to dziedzina sztuki umożliwiająca powielanie z [matrycy](#) dzieła artystycznego na płaszczyźnie w wielu egzemplarzach.

1

Już w starożytnej Mezopotamii wyrabiano cylindryczne, walcowate, ryte pieczęcie z półszlachetnych kamieni lub kości słoniowej, które odbijano, przesuwając po tabliczce z miękkiej gliny. W ten sposób powielano napisy, znaki i obrazy.

1

Na Dalekim Wschodzie grafika była znana już ok. II w. n.e. Początkowo były to kamienne tablice z wyciętym wzorem, które z czasem zastąpiono drewnianymi płytami.

Wykorzystywano je do tworzenia i powielania ilustracji, ornamentu, a z czasem do druku książek. Najstarsza zachowana książka drukowana to *Sutra Diamentowa* pochodząca z 868 r. n.e.

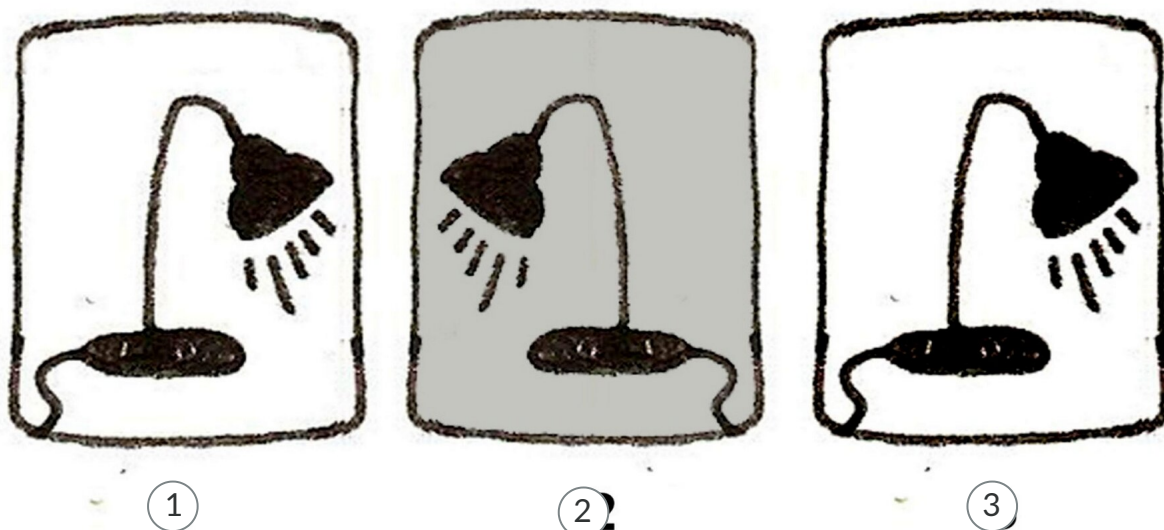
Grafika warsztatowa

Współcześnie grafikę możemy podzielić na grafikę użytkową i artystyczną, zwaną też warsztatową.

Grafika użytkowa wyróżnia się praktycznym charakterem i towarzyszy nam w życiu codziennym, m.in. w postaci plakatów, nadruków, reklam, banknotów, znaczków pocztowych itp. Charakteryzuje ją duży nakład odbitek.

Z kolei w grafice artystycznej ilość odbitek jest niewielka. Artysta tworzy rysunek na metalu, klocku drewnianym, kamieniu albo eksperymentuje z technikami graficznymi w celu uzyskania niepowtarzalnych efektów wizualnych, które działają na wyobraźnię i pobudzają uczucia i refleksję. Rysunek na matrycy zawsze wykonywany jest przez samego artystę, natomiast odbitka może być wykonywana przez drukarza.

Artysta grafik pracę rozpoczyna od opracowania projektu w formie szkicu na kartce, który następnie przenosi na matrycę. Należy pamiętać, by na matrycę przenieść jego lustrzane odbicie, co pokazuje poniższa ilustracja.

1

1. Szkic/projekt wstępny.

2

2. Szkic przeniesiony na matrycę, w formie lustrzanego odbicia.

3

3. Odbitka wykonana na papierze, zgodna ze szkicem.

Proces opracowania grafiki uzależniony jest od techniki, w jakiej powstają odbitki. Każda technika graficzna posiada typowe dla siebie elementy:

matrycę graficzną, narzędzia graficzne, papier i farbę, prasę graficzną, odbitkę zwaną ryciną.

Matryca jest to płaszczyzna, którą artysta opracowuje, by następnie pokryć ją farbą i odbić na kartce w sposób ręczny lub za pomocą prasy graficznej. Do opracowania matrycy wykorzystywane są różne materiały: drewno, metalowe płytki, kamień, gipsowe tablice czy linoleum. W zależności od techniki matrycę można wycinać, ryc, dłubać, drapać, rysować, ścierać, trawić lub grawerować.

Niezwykle istotny jest sposób, w jaki matryca pokrywa powierzchnię. Jeśli to, co zostało wyrzeźbione, wypełniane jest farbą, która w tym właśnie miejscu pozostawia ślad barwny na płaszczyźnie, wtedy mówimy o *druku wklęsłym*. Kiedy wyżłobione miejsca pozostają puste, a farbę nakłada się tylko na te fragmenty matrycy, które pozostały wypukłe, wtedy mamy do

czynienia z **drukiem wypukłym**. Trzecią odmianą jest **druk płaski**, w którym nie ingeruje się w płaszczyznę matrycy, a jedynie zabezpiecza te obszary, które nie mają być pokryte farbą.

Trzy kolejne ilustracje interaktywne przedstawiają schematy tworzenia odbitek poszczególnymi technikami. Aby zapoznać się z opisem etapów tworzenia grafiki daną techniką, kliknij każdą z ilustracji.

1

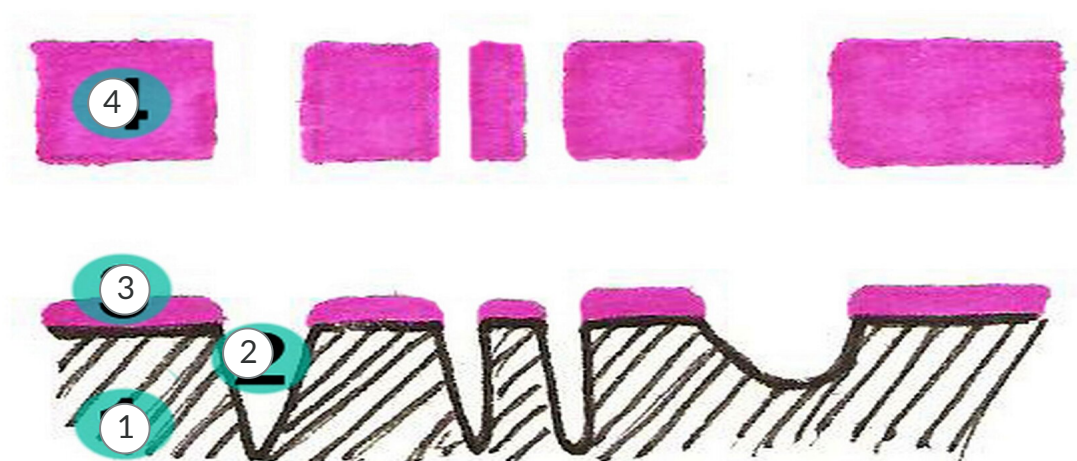
1. Matrycą graficzną są zazwyczaj metalowe płytki.

2

2. Ślady rycia narzędziem w matrycy są wklęsłe. Mogą być różne w zależności od narzędzia, którym opracowana była matryca. Wszystkie wgłębienia powstałe w wyniku pracy narzędziem zostają wypełnione farbą drukarską. Nadmiar farby z górnej powierzchni matrycy zostaje usunięty.

3

3. W odbitce zadrukowane fragmenty odpowiadają wgłębieniom na matrycy, czyli śladom narzędzi.

1

1. Matrycą graficzną jest np. drewno, gips, linoleum.

2

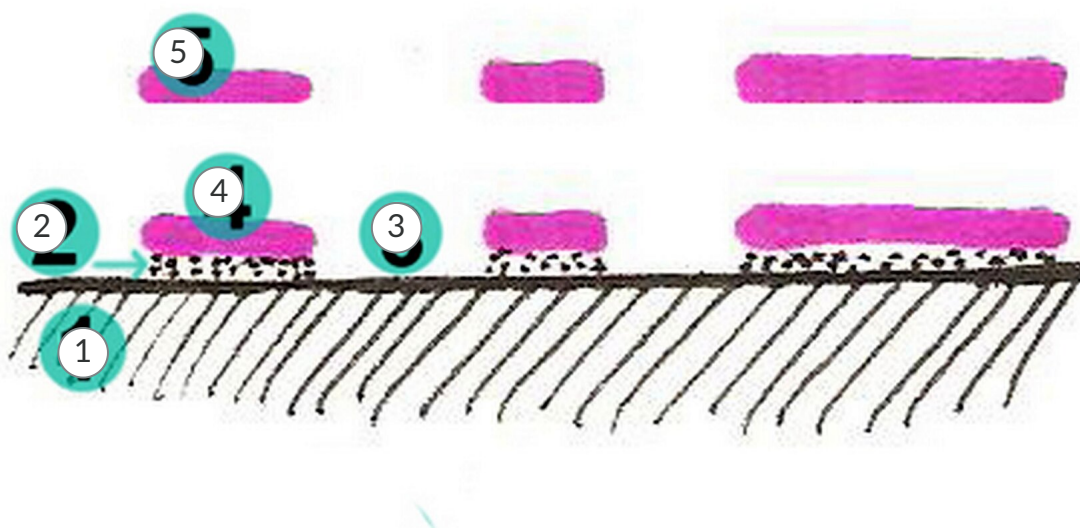
2. Ślady rycia narzędziem w matrycy są wklęsłe. Mogą być różne w zależności od narzędzia, którym opracowana jest matryca.

3

3. Farbą drukarską pokryte są tylko te fragmenty matrycy, które pozostały wypukłe.

4

4. W odbitce zadrukowane fragmenty odpowiadają wypukłym elementom matrycy.

1

1. Matrycą graficzną jest wypolerowana kamienna płyta.

2

2. Płaszczyzna matrycy pozostaje nienaruszona. Ślady na matrycy pozostawione są przez tłustą substancję, np. tusz litograficzny, do której przywiera farba drukarska.

3

3. Matryca zostaje pokryta specjalną substancją, aby niezarysowane partie matrycy uodpornić na przyjmowanie farby.

4

4. Farbą drukarską pokryte są tylko te fragmenty matrycy, które zostały zarysowane tłustą substancją.

5

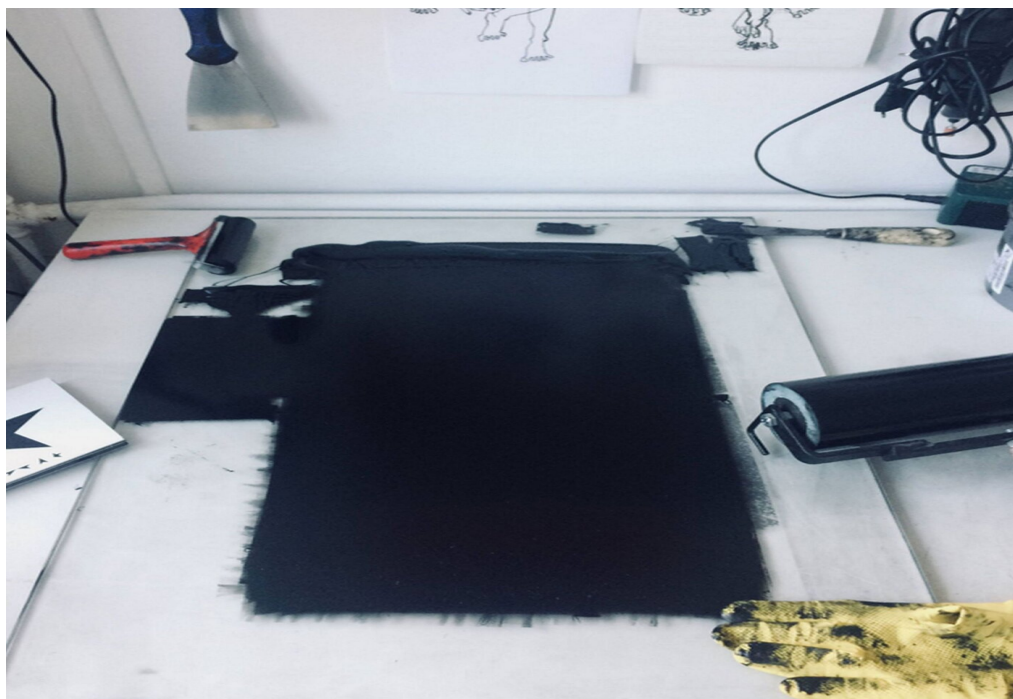
5. W odbitce zadrukowane fragmenty odpowiadają śladom tłustej substancji pozostawionym na matrycy.

Etapy pracy grafika

Opracowaną matrycę (il. 1) grafik pokrywa farbą drukarską (il. 2). Następnie przygotowuje papier do druku (il. 3), na który za pomocą odpowiedniej [prasy graficznej](#) (il. 4) przenosi obraz z matrycy. Tak powstałą odbitkę należy pozostawić do wyschnięcia, a następnie podpisać.

Źródło: online-skills.

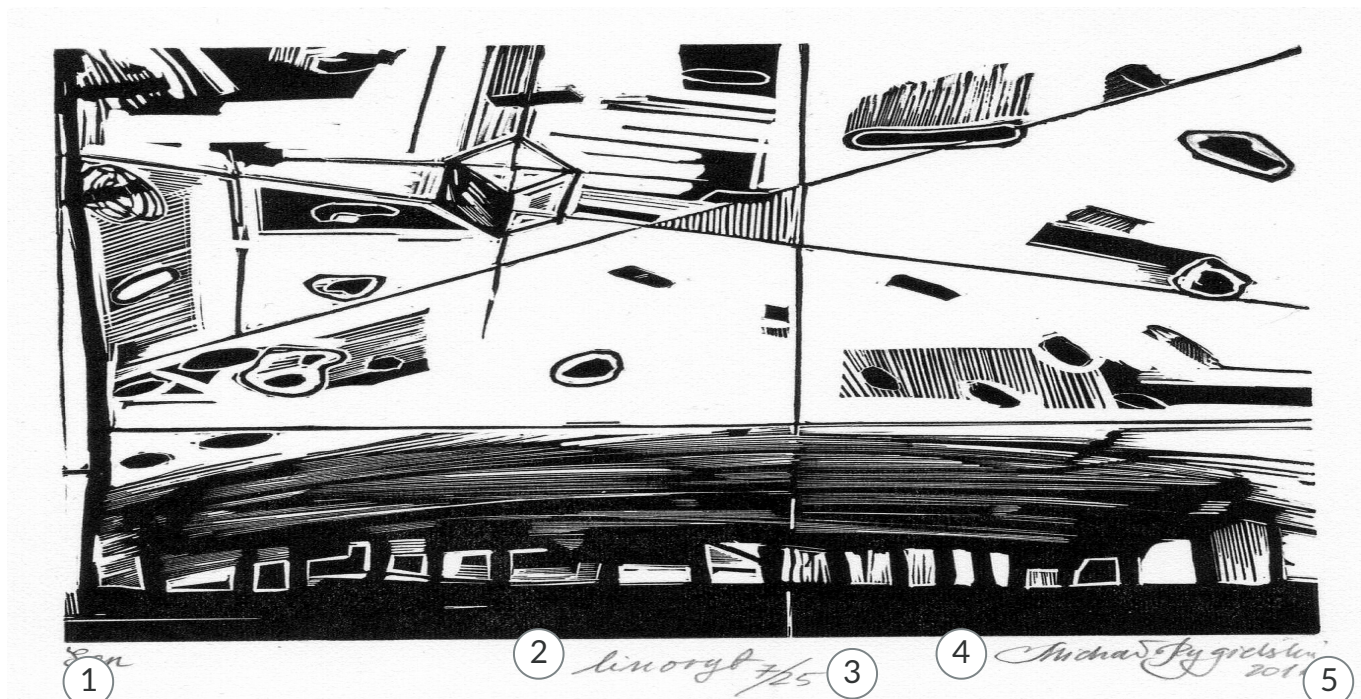
Źródło: online-skills.

Źródło: online-skills.

Źródło: online-skills.

1

TYTUŁ: *Sen*

2

TECHNIKA: linoryt

3

NAKŁAD: 7 odbitka z 25 zrobionych

4

AUTOR: Michał Rygielski

5

ROK POWSTANIA: 2016

Istnieje wiele technik graficznych. Do druku wypukłego zaliczamy drzeworyt, gipsoryt i linoryt. Technikami druku wklęsłego są m.in.: [akwaforta](#), akwatinta, kamienioryt, kwasoryt, [mezzotinta](#), [miedzioryt](#), [miękki werniks](#), [staloryt](#), [sucha igła](#). Druk płaski to m.in. [algrafia](#), cynkografia, [fotolitografia](#), litografia, serigrafia (sitodruk).

Druk wypukły – drzeworyt/linoryt/gipsoryt

Drzeworyt jest jedną z najstarszych technik graficznych, powstałych w starożytności. Najstarszym zachowanym przykładem zastosowania tej techniki są tkaniny koptyjskie z VI wieku. Matrycą w tej technice jest gładko wyszlifowana deska z twardego drewna, natomiast narzędziami wykorzystywanymi w niej są głównie dłuta, rylce i nożyki. W matrycy wycinane są te elementy, które mają pozostać białe. Za pomocą wałka farba наносzona jest tak, by pokryła tylko wypukłe miejsca. Farba odbijana jest za pomocą prasy na papier. W przypadku, gdy matryca zostanie zrobiona nie z drewna, lecz z linoleum, otrzymamy **linoryt**, a jeśli zostanie użyta płyta gipsowa, wtedy będzie to **gipsoryt**. Możemy również odbić na papierze czystą matrycę, bez farby drukarskiej, za to przy zwiększonym nacisku prasy. Powstanie w ten sposób tzw. **druk pusty**, zwany też **drukiem ślepym**.

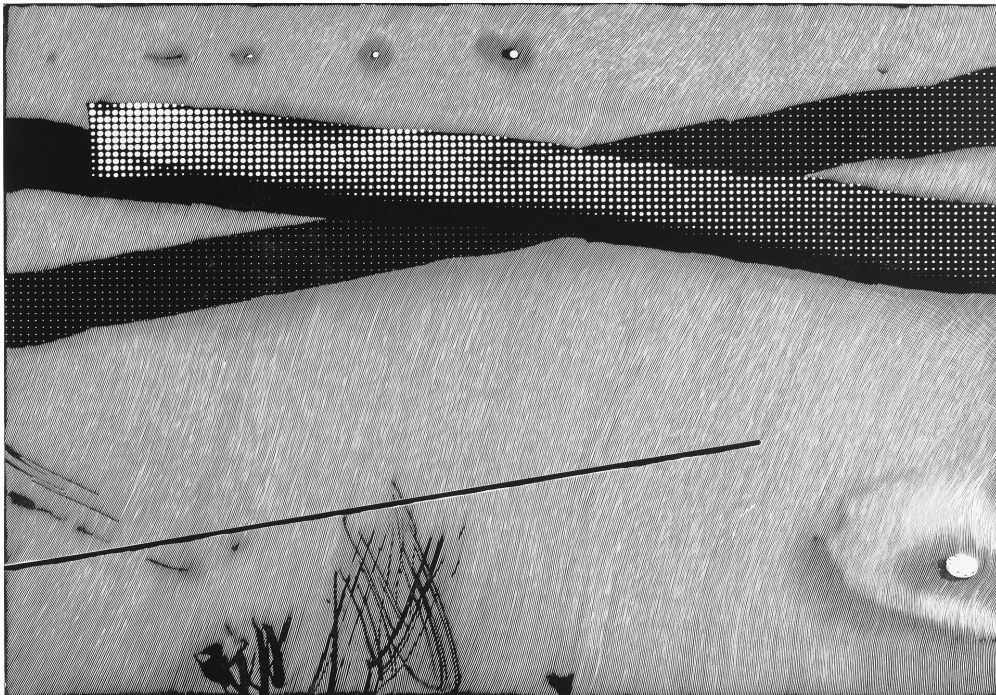
Źródło: online-skills.

Źródło: online-skills.

Źródło: online-skills.

Źródło: online-skills.

Źródło: online-skills.

Źródło: online-skills.

Linoryt został rozpowszechniony na początku XX wieku przez ekspresjonistów niemieckich, zaliczanych w sztukach plastycznych do prądów awangardowych. Do tej grupy artystów należał m.in. Ernst Ludwig Kirchner.

1

Płaska czarna plama oraz czarne linie świadczą o tym, że te części nie zostały wryte na matrycy.

2

Części jasne to kolor papieru. Na matrycy zostały one wycięte.

Za ojca grafiki uważa się Albrechta Dürera, niemieckiego artystę, tworzącego na przełomie XV i XVI wieku. Jego twórczość malarska i graficzna przemożnie oddziaływała na większość artystów niemieckich i niderlandzkich. Zasłynął jako najwybitniejszy grafik czasów, w których żył oraz przyczynił się do rozwoju grafiki nie tylko w Niemczech, ale w całej Europie.

1

W Europie, zanim Gutenberg wynalazł ruchome czcionki (w 1450 r.), wzorem drzeworytów chińskich całe strony tekstów wycinano w drewnianych tabliczkach, które następnie odbijano na papierze. Później drzeworyt służył głównie do wykonywania ilustracji książkowych. Artyści europejscy szybko opanowali warsztat graficzny i potrafili wykonywać bardzo precyzyjne przedstawienia, czego przykładem może być grafika Albrechta Dürera z XV w.

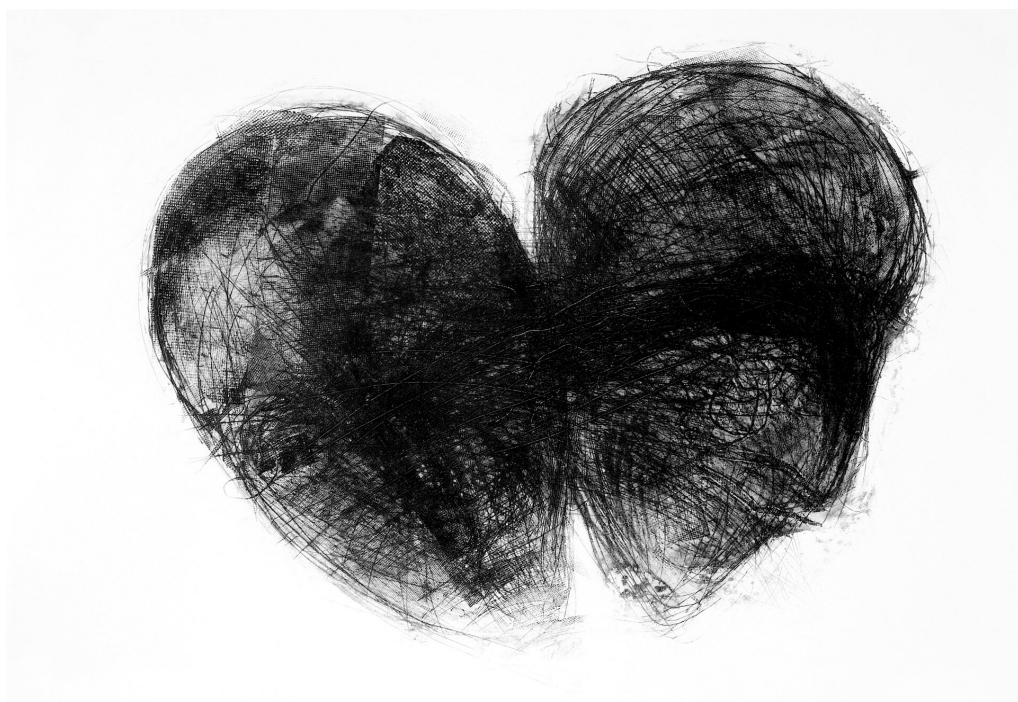
Druk wklęsły – techniki metalowe

Techniki metalowe sięgają XV w. Ich nazwa pochodzi od rodzaju podłoża stanowiącego matrycę graficzną, którą jest metalowa blacha. Techniki metalowe możemy podzielić na techniki suche i techniki trawione (mokre).

Techniki suche polegają na pozostawianiu wgłębień w blasze za pomocą takich narzędzi, jak: rylec, igła, chwiejka. Im większa siła, z jaką przyciskane jest narzędzie, tym większe powstaje wgłębienie, w którym zatrzymuje się farba. Odbitka wiernie odwzorowuje ślad narzędzia w matrycy. Do technik suchych należą m. in.: [miedzioryt](#) i [sucha igła](#).

Marek Zajko, „Dziwne stany pana Macieja”, suchoryt, 2007, online-skills, CC BY 3.0

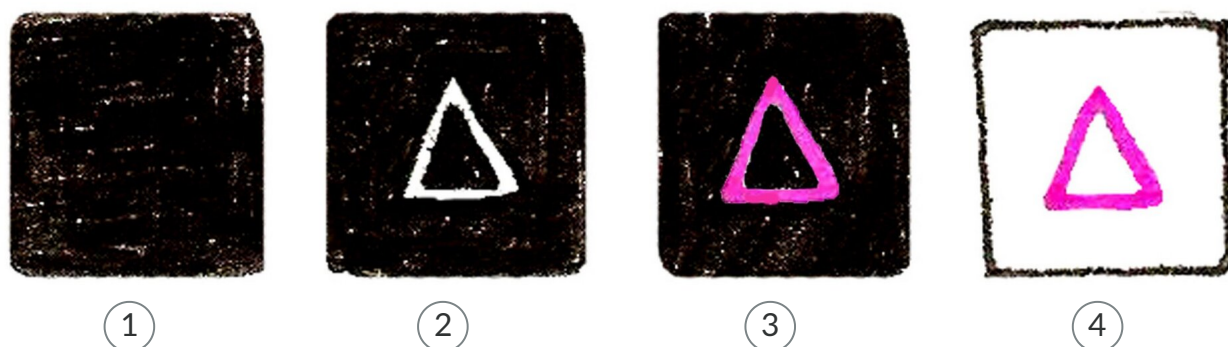
Źródło: online-skills.

Techniki trawione, zwane też mokrymi to techniki, w których do opracowania matrycy graficznej artysta wykorzystuje środki chemiczne – roztwory kwasów. Najpopularniejsze wśród tych technik są *akwatinta* i *akwaforta*.

W technice *akwaforty* całość metalowej matrycy zabezpieczana jest kwasoodporną substancją zwaną werniksem. Następnie rysuje się na powierzchni blachy igłą, zdrapując ochronną warstwę werniksu. Tak przygotowaną matrycę zanurza się w kwasie, który „wygryza” niezabezpieczone fragmenty, tworząc w ten sposób wgłębienia w powierzchni. Im dłuższe trawienie w kwasie, tym wgłębienia są większe. Farba po nałożeniu, a następnie

wytarciu, zatrzymuje się w wytrawionych fragmentach. Pod naciskiem prasy farba odbijana jest na papierze, który dla tej techniki powinien być lekko mokry. W pracach wykonanych tą techniką dominuje kreska, dlatego efekt przypomina rysunek piórkiem.

Zapoznaj się z poniższą ilustracją interaktywną, która przedstawia schemat tworzenia odbitek techniką akwaforty.

1

1. Całą matrycę należy pokryć kwasoodporną substancją.

2

2. Igłą lub ostrym narzędziem rysujemy powierzchnię zgodnie z zamierzonym projektem (tutaj jest to trójkąt). Rysując, zdrapujemy substancję kwasoodporną, odsłaniając w tych miejscach metalową płytkę.

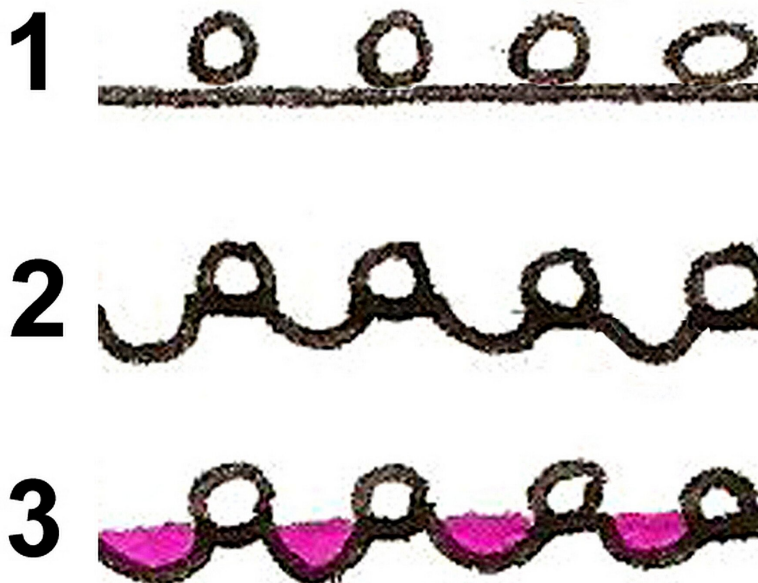
3

3. Matryca zanurzana jest w kwasie, który odsłonięte, porysowane fragmenty trawi („wygryza”). W matrycy powstaje w ten sposób wklęsłość. Im dłużej matryca ma kontakt z kwasem, tym wgłębienia są większe. Matryca pokrywana jest farbą drukarską, farba zatrzymuje się w wytrawionych wgłębieniach.

4

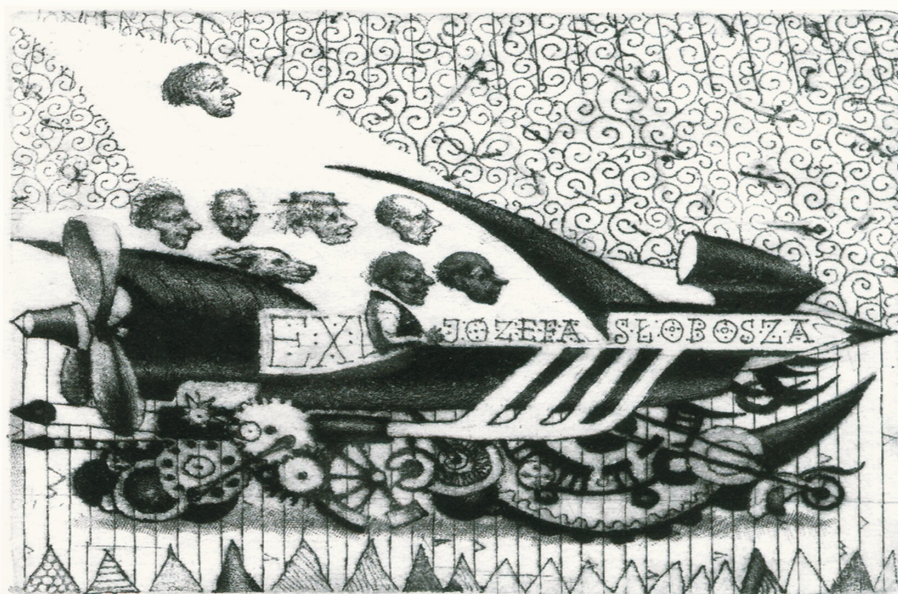
4. Tak wygląda rycina (odbitka graficzna) wykonana na papierze.

W technice **akwatinty** dominują jasne i ciemne płaszczyzny, przypominające **lawowanie** tuszem. Efekt ten można uzyskać dzięki pokryciu metalowej płytki drobnym pyłkiem substancji, których ziarenka są kwasoodporne (1). Po zanurzeniu w kwasie, trawi on przestrzenie pomiędzy ziarnami (2). W matrycy powstają dzięki temu mikropunkty, w których po nałożeniu gromadzi się farba (3).

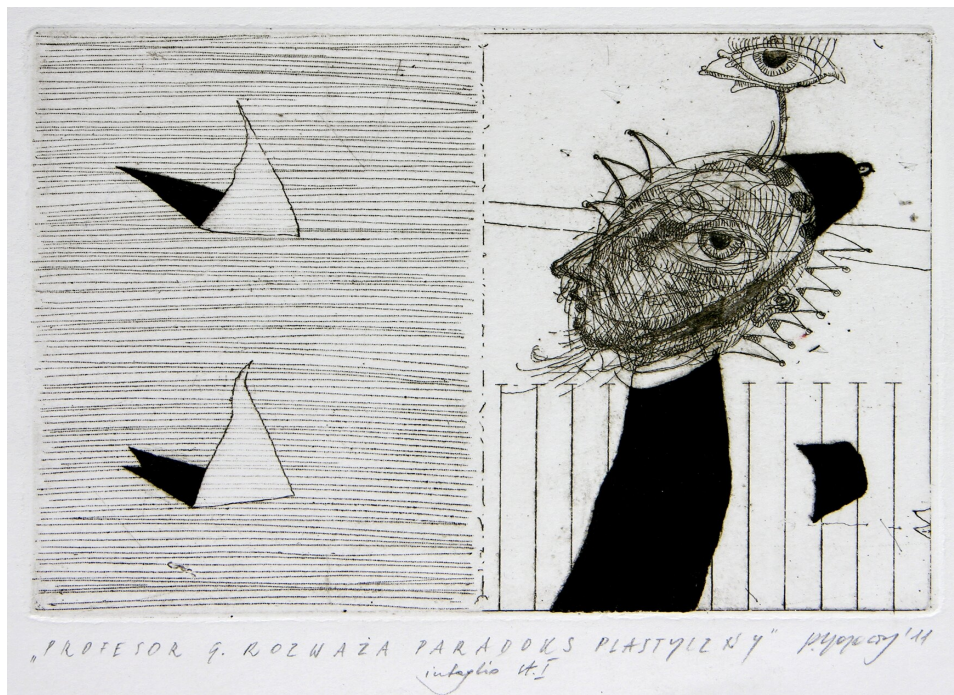

Schemat tworzenia odbitek techniką akwatinty, online-skills, CC BY 3.0

Im dłużej matryca pozostaje w kwasie, tym większe są punkty, tym samym zgromadzi się tam więcej farby, zatem płaszczyzna po odbiciu będzie ciemniejsza. Miejsca, które powinny pozostać zupełnie jasne, zabezpiecza się lakierem.

Źródło: online-skills.

Źródło: online-skills.

Druk płaski – litografia/serigrafia (sitodruk)/druk cyfrowy

Litografia to technika powstała w XVIII w. Matrycą jest gładko i precyzyjnie wypolerowany kamień. Artysta za pomocą piórka lub pędzla nanosi rysunek tłustą substancją. Tłuszcz w farbie wiąże się z zewnętrzną warstwą kamienia. Następnie kamień zwilżany jest roztworem kwasu azotowego lub solnego, dzięki czemu powstaje związek chemiczny, który nie przyjmuje farby drukarskiej. Farba z miejsc niezarysowanych jest usuwana poprzez wytarcie miękką, wilgotną ściereczką. Do wykonania odbitek potrzeba specjalnej prasy litograficznej, takiej jak ta na poniższym zdjęciu.

Prasa litograficzna, pixabay.com, CC0

Przyjrzyj się grafikom będącym litografiami.

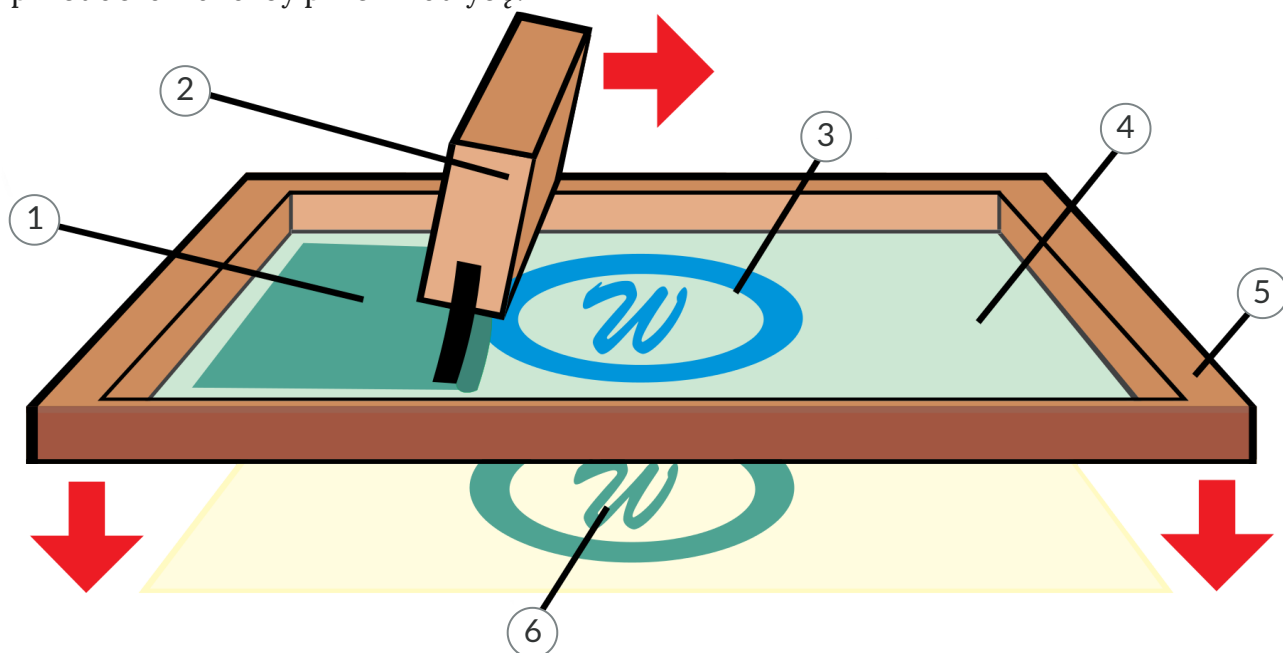

Źródło: online-skills.

Źródło: online-skills.

Serigrafia, zwana też sitodrukiem, to technika rozpowszechniona w XX w. Matrycą w tej technice jest naciągnięta na ramy siatka z niewielkimi dziurkami. Wykonanie odbitki polega na przetłaczaniu farby przez matrycę.

1

farba

2

rakiel

3

odkryta część siatki przepuszczająca farbę

4

część siatki zakryta szablonem

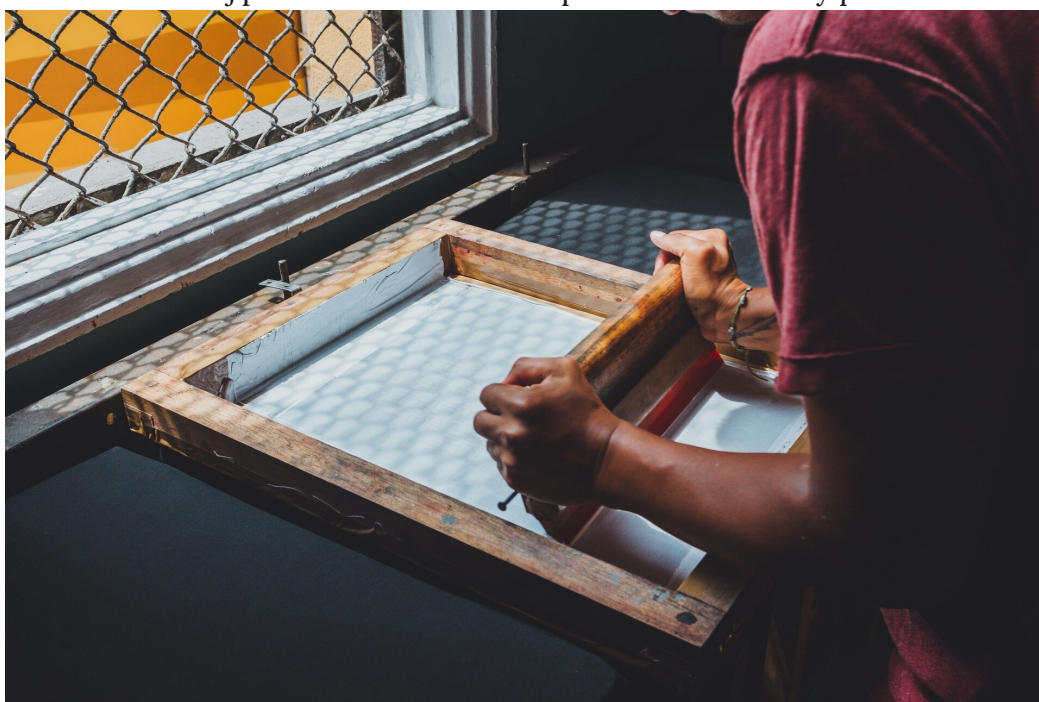
5

rama siatki

6

odbitka graficzna

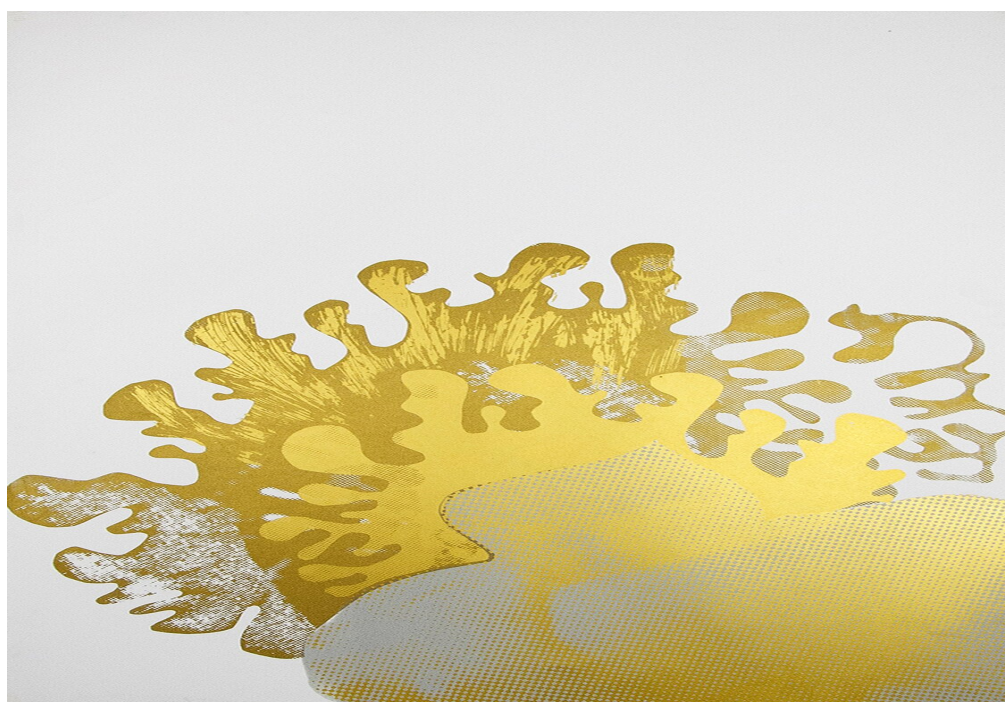
Zdjęcie umieszczone niżej przedstawia moment przeciskania farby przez sito.

Moment przeciskania farby przez sito, pixabay.com, CC0

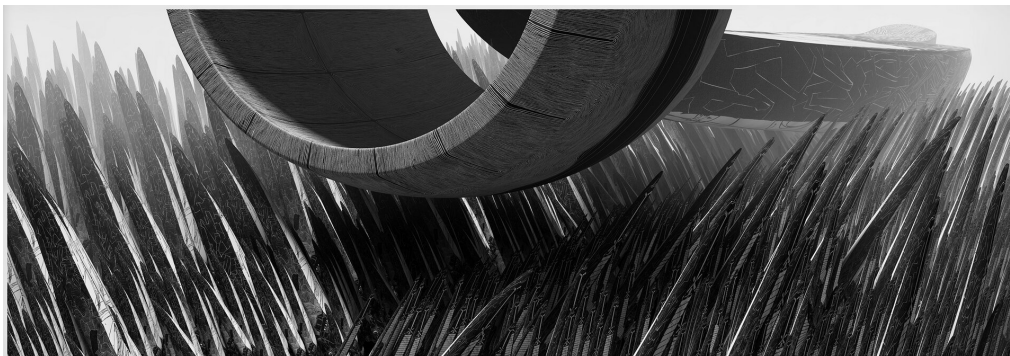

Źródło: online-skills.

Źródło: online-skills.

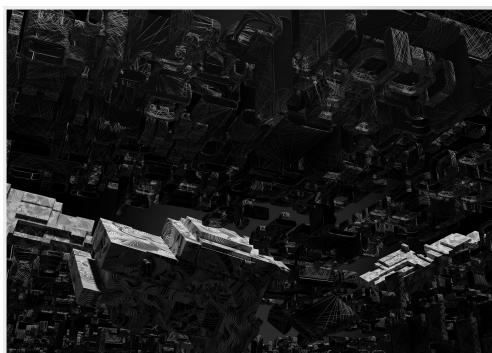
Wraz z rozwojem technik komputerowych rozwinął się *druk cyfrowy*. Komputer, a dokładniej komputerowe programy graficzne, zostały potraktowane jako narzędzia dające grafikom nowe możliwości, nieosiągalne w klasycznych technikach graficznych. Projekt opracowany cyfrowo zostaje wydrukowany na materiale dobrej jakości na maszynach drukujących zwanych ploterami.

Źródło: online-skills.

Źródło: online-skills.

Źródło: online-skills.

Obejrzyj film z pracowni grafiki warsztatowej. Zobaczysz na nim grafików przy pracy, podczas wykonywania grafik różnymi technikami.

W pracowniach grafiki

Pracownia Grafiki

Film dostępny pod adresem </preview/resource/Rx1mi17yZEpOk>

Źródło: online skills.

Film rozpoczyna się dźwiękami automatycznych instrumentów perkusyjnych, następnie pojawia się zapętlony motyw z instrumentami klawiszowymi i perkusji. Ukazuje się czarne tło z tytułem filmu: „Pracownia grafiki”. Następuje zbliżenie na stojak z rylcami w drewnianych rękojeściach, na nim napis "wypukłodruk". W tle znajduje się rozmazany obraz z dwiema dziewczętami podczas pracy. Pierwszy plan jest rozmyty, dziewczęta są wyraźne, pracują. Pojawia się zdjęcie ekranu laptopa z widoczną reprodukcją, a na nim napis: "tworzenie matrycy". Kamera kieruje się na pracującą dziewczynę. Ukazuje jej dłonie wycinające w linoleum matrycę. W kolejnym ujęciu przedstawione są dwie osoby przy pracownianym stole: jedna wycina linoryt, druga na kartce sporządza notatki, potem ujęcie zza głowy innej dziewczyny, wycinającej linoryt. Następuje kadr z gotowymi matrycami – jedna ukazuje kwiat, druga twarz mężczyzny z brodą. Potem przedstawione są inne matryce z motywami roślinnymi. Widzimy scenę z nakładaniem farby – dłonie prowadzą wałek z białym kolorem po matrycy, napis „nakładanie farby”. Pokrywanie powierzchni matrycy w różnych kierunkach, dokładnie. Inne ujęcie tej samej sceny – na pierwszym planie rozmazane: miska ze szmatkami, puszka z farbą, rozpuszczalnik. Widok na leżącą matrycę pokrytą farbą i czyszczenie szmatką wybranych jej fragmentów. Kolejne ujęcie z napisem „przygotowanie papieru. Papier zostaje zanurzony w wodzie. Widoczny jest mężczyzna z brodą, następnie ujęcie z daleka ukazuje pracownię i postać wyjmującą papier z wody. Mężczyzna kładzie papier na stole, nakłada materiał w celu jego osuszenia. Przykłada na papier matrycę, zanosí je do prasy. Kolejne ujęcie ukazuje mężczyznę przy prasie i pojawia się napis „drukowanie”. Mężczyzna dociska pracę za pomocą dźwigni. Widzimy zbliżenie na działanie prasy. Mężczyzna unosi odbitkę, oddziela ją od matrycy. Odnosi matrycę na stół, ukazane jest zbliżenie na odbitkę. Następuje zmiana muzyki, słychać instrumenty perkusyjne o głuchym charakterze i pojawia się napis „wkłęsłodruk”. Ukazany jest widok na

pracownię, w której przy stole stoją dwie dziewczyny. Muzyka industrialna przypomina uderzenia młotków. Pojawia się napis „przygotowanie matrycy” na tle dziewczyny wycierającej blachę, następnie zbliżenie na okulary ochronne, płukanie blachy. Widzimy narzędzia: wałek i rękawice oraz napis „nakładanie werniksu”. Scena ukazuje nakładanie wałkiem werniksu przez kobietę oraz opalanie i kopcenie blachy. Po widoku na komputer pojawia się napis „rysowanie na matrycy”. Ujęcie ukazuje kobietę rysującą wzór twarzy. Po zdjęciu pojemnika z kwasem pojawia się napis „trawienie matrycy”, a potem widok na znak ostrzegawczy z napisem: uwaga kwas azotowy. Kobieta wyciąga blachę, obmywa wodą. Odkłada na stół i wyciera. Pędzlem dokonuje uzupełnień na matrycy. Przygotowuje papier, mocząc go, rozkłada na matrycy, przeciąga przez prasę. Potem oddziela papier od matrycy. Zbliżenie na grafikę, ukazującą twarz mężczyzny, który szmatą i rozpuszczalnikiem myje matrycę. Zbliżenie na farby drukarskie. Mężczyzna przygotowuje farbę. Ukazuje się napis „sitodruk”. Grafik nakłada zieloną farbę na sito, widać napis „nakładanie emulsji światłoczułej na siatkę”. Na tle innego pomieszczenia pojawia się napis „przygotowanie projektu do naświetlania”. Mężczyzna wkłada do maszyny kliszę z ilustracjami oraz sito. Postać zamyka i obraca maszynę. Pojawia się ultrafioletowe światło i napis „naświetlanie”. Po niedługim czasie wyjmuje sito, myje pod prysznicem, nakleja taśmę. Nakłada kontur, dociska przygotowane sito. Grafik dokręca ramiak z sitem. Pojawi się napis „drukowanie”. Przesuwa ramię po sicie, dociskając. Na kartce odbija się motyw: najpierw w kolorze niebieskim, potem czarnym.

Zadania

Ćwiczenie 1

Uzupełnij zdanie.

Słowo "grafika" pochodzi od greckiego , które związane jest z rylcem do pisania na woskowych tablicach"

Ćwiczenie 2

Na ilustracji widoczny jest proces tworzenia odbitki. Podpisz poszczególne fragmenty ilustracji przeciągając elementy w odpowiednie miejsca.

Szkic/projekt wstępny.

Odbitka wykonana na papierze, zgodna ze szkicem.

Szkic przeniesiony na matrycę, w formie lustrzanego odbicia.

Cwiczenie 3

W czasie lekcji poznałeś trzy rodzaje pokrywania powierzchni przez matrycę. Przeczytaj opis i wskaż, którego rodzaju pokrywania powierzchni przez matrycę dotyczy.

"1. Matrycą graficzną są zazwyczaj metalowe płytki. 2. Ślady rycia narzędziem w matrycy są wklęsłe. Mogą być różne w zależności od narzędzia, którym opracowana była matryca. Wszystkie wgłębienia powstałe w wyniku pracy narzędziem zostają wypełnione farbą drukarską. Nadmiar farby z górnej powierzchni matrycy zostaje usunięty. 3. W odbitce zadrukowane fragmenty odpowiadają wgłębieniom na matrycy, czyli śladom narzędzi."

Powyższy opis pokrywania powierzchni przez matrycę dotyczy

wypukłodruku

płaskodruku

wklęsłodruku

Ćwiczenie 4

Wskaż, w którym wieku powstała technika litografii.

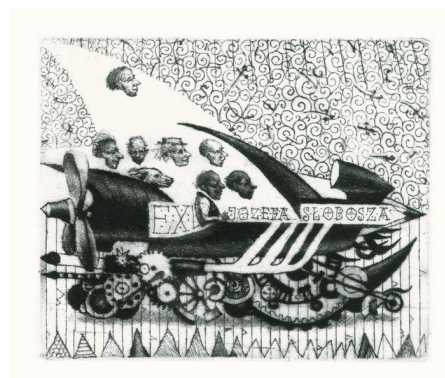
☐ XVI w.

☐ XIX w.

☐ XVIII w.

Ćwiczenie 5

Zaznacz pracę, która została stworzona techniką litografii.

Ćwiczenie 6

Jaką techniką graficzną wykonane zostało dzieło Albrechta Dürera "Czterej jeźdźcy Apokalipsy"?

☐ linoryt

☐ drzeworyt

☐ miedzioryt

Ćwiczenie 7

Serigrafia to technika rozpowszechniona w XX wieku. Wskaż jej inną nazwę.

☐ Sitodruk

☐ Akwaforta

☐ Siatkodruk

Ćwiczenie 8

Połącz pojęcie z definicją.

Miedzioryt

technika graficzna druku wklęsłego należąca do technik suchych, czyli niewymagających trawienia. Matrycą jest miedziana płytka, na której wykonuje się rysunek za pomocą ostrego narzędzia – stalowej igły.

Mezzotinta

technika polegająca na posługiwaniu się rozmytą plamą barwną za pomocą pędzla lub piórka. Służy także do podkolorowania rysunku konturowego, tworzenia światłocienia, wykonania ciemnych plam.

Sucha igła (suchoryt)

technika graficzna druku wklęsłego należąca do technik suchych, czyli niewymagających trawienia. Matrycą jest miedziana płytka, na której żłobi się rysunek za pomocą stalowych rylców.

Lawowanie

technika graficzna druku wklęsłego należąca do technik suchych, czyli niewymagających trawienia. Matrycą jest miedziana płytka równomiernie posiekana chwiejakiem. Rysunek na matrycy wykonuje się za pomocą gładzika i skrobaczki.

Słownik pojęć

Akwaforta

technika graficzna polegająca na wytrawieniu rysunku kwasem azotowym na płytce metalowej, najczęściej miedzianej.

Algrafia

technika druku płaskiego polegająca na odbijaniu druku płaskiego polegająca na odbijaniu tekstu z płyty aluminiowej.

Druk pusty (ślepy)

technika graficzna polegająca na odbijaniu na papierze czystej matrycy bez farby drukarskiej. Powstaje w ten sposób relief, czyli wypukłość na kartce, który odwzorowuje wyciętą formę w matrycy.

Fotolitografia

fotomechaniczny proces przenoszenia obrazów na kamień litograficzny albo na płytę metalową przy zastosowaniu kopiowania.

Lawowanie

technika polegająca na posługiwaniu się rozmytą plamą barwną za pomocą pędzla lub piórka. Służy także do podkolorowania rysunku konturowego, tworzenia światłocienia, wykonania ciemnych plam.

Matryca

forma, którą opracowuje artysta grafik, służąca do powielania odbitek. Wykonana jest z różnych materiałów, uzależnionych od techniki graficznej, przykładowo może to być klocek drzeworytniczy lub płyta miedziorytnicza.

Mezzotinta

technika graficzna druku wklęsłego należąca do technik suchych, czyli niewymagających trawienia. Matrycą jest miedziana płytka równomiernie posiekana chwiejakiem. Rysunek na matrycy wykonuje się za pomocą gładzika i skrobaczki.

Miedzioryt

technika graficzna druku wklęsłego należąca do technik suchych, czyli niewymagających trawienia. Matrycą jest miedziana płytka, na której żłobi się rysunek za pomocą stalowych rylców.

Miękki werniks

technika graficzna wgłębna, trawiona, także nazwa odbitki wykonanej w tej technice.

Passe-partout

wykonana z tektury oprawa ryciny, fotografii, rysunku. Rycinę umieszcza się między dwoma kartami – spodnią (pełną) i wierzchnią z wyciętym okienkiem.

Prasa graficzna

przyrząd, który z dużą siłą naciska na umieszczoną w nim matrycę i papier.

Rakiel

narzędzie najczęściej z tworzywa sztucznego, służy do przeciskania farby przez odkryte oczka formy drukowej na zadrukowywane podłoże.

Staloryt

technika graficzna polegająca na wygrawerowaniu rysunku na płycie stalowej, pokryciu go farbą i odbiciu na papierze.

Sucha igła (suchoryt)

technika graficzna druku wklęsłego należąca do technik suchych, czyli niewymagających trawienia. Matrycą jest miedziana płytki, na której wykonuje się rysunek za pomocą ostrego narzędzia – stalowej igły.

Źródło:

sjp.pwn.pl

Galeria dzieł sztuki

Cylindryczna kamienna pieczęć, Luwr, Paryż, Francja, Wikipedia, domena publiczna

Źródło: online-skills.

Źródło: online-skills.

Źródło: online-skills.

Źródło: online-skills.

